

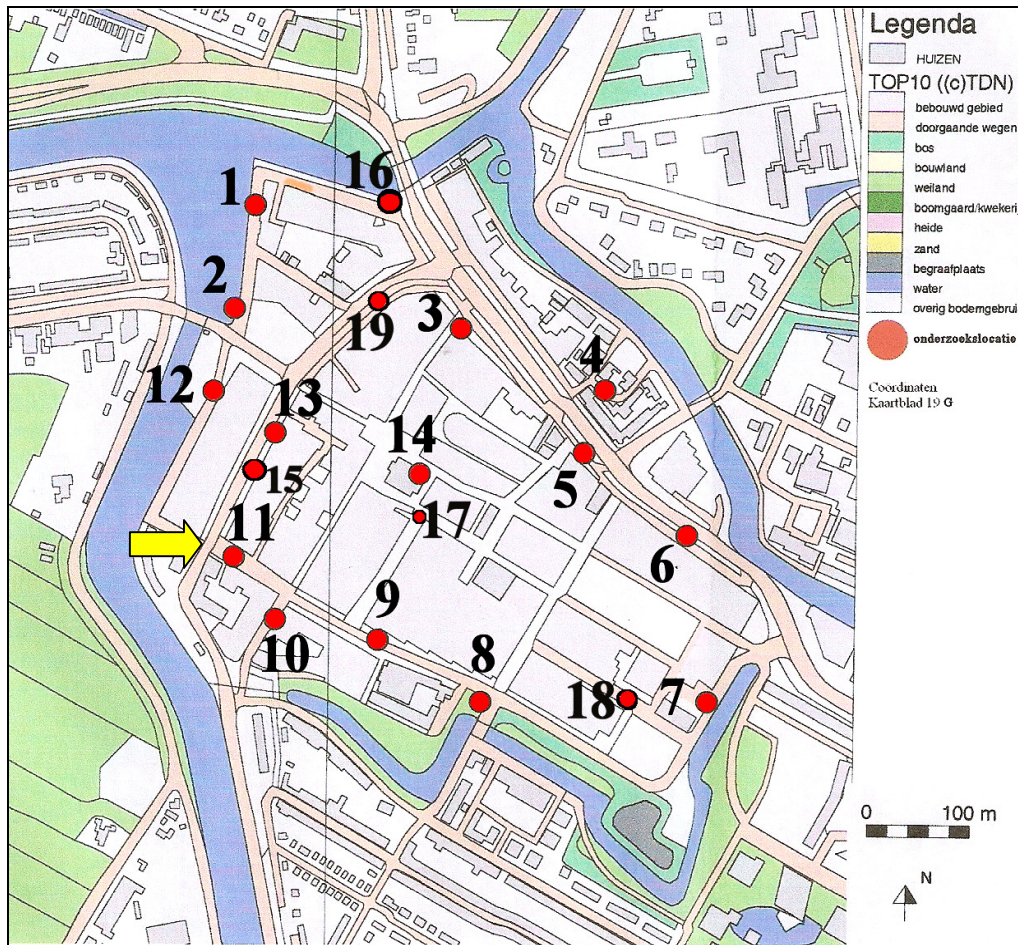
AWP-VERSLAG-WAARNEMING 2010-01-OCB (PURMEREND)

**Locatie 11
Nieuwstraat
Purmerend**

**ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP PURMEREND
Neckerstraat 11
1441 KT Purmerend**

Project AWP Purmerend 2010-01-OCB
Locatie onderzoeksgebied

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie	: Noord-Holland
Plaats	: Purmerend
Gemeente	: Purmerend
Toponiem	: Nieuwstraat
Kaartblad	: 19G
Coördinaten	: 124912/502447 – 124914/502443
Complex	: Stads kern binnenstad Purmerend
Periode	: Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd
Bevoegd gezag	: Gemeente Purmerend, Mw. A.Schenk
OMN-ARCHIS	: (CIS-Code) 40013
Projectverantwoordelijk	: Archeologische Werkgroep Purmerend
Projectcode AWP	: 2010-01-OCB
Uitvoering veldwerk	: 20-09-2010
Maximale diepte ontgraving	: Tot 3 meter onder het maaiveld
Beheer/plaats documentatie	: Archeologische Werkgroep Purmerend
Eindbeheer	: Archeologisch depot Noord-Holland

Inleiding

De Gemeente Purmerend heeft de Archeologische Werkgroep Purmerend (AWP) gevraagd of het interessant genoeg was om de ontgravingen voor het plaatsen van ondergrondse containers in de binnenstad archeologisch te begeleiden. Deze ontgravingen zijn te kleinschalig “volgens archeologische begrippen” waardoor er géén degelijk archeologisch onderzoek hoefde plaats te vinden.

Voor de AWP een unieke kans om het bodemarchief op diverse locaties te kunnen waarnemen en vast te leggen middels fotomateriaal. Ook wegens de mogelijkheid om artefacten te kunnen verzamelen en over al deze informatie een rapport te kunnen maken heeft de AWP hiermee enthousiast in toegestemd.

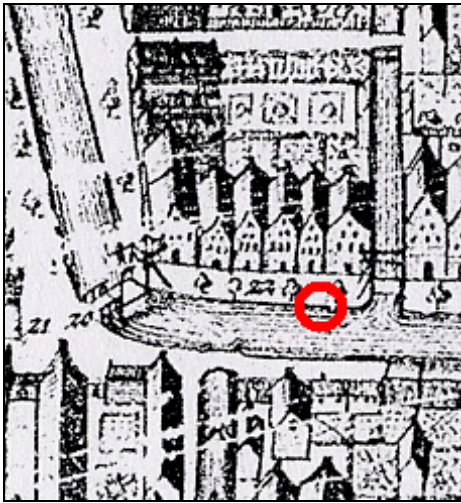
Archeologisch gezien zijn de locaties geheel onwillekeurig gekozen. Desondanks zijn er toch enkele locaties aangetroffen welke een toegevoegde of bevestigende waarde hebben aangetoond.

De AWP is van tevoren op de hoogte gesteld dat er in sommige gevallen snel gewerkt moest worden door de aannemer, welke overigens alle medewerking verleende. De AWP moest hierdoor wel vaak snel handelen met het maken van foto's, inmeten, waar het kon, of scherven rapen. In sommige gevallen was de grond te verontreinigd waardoor er nog minder onderzoek kon worden verricht. Door al deze feiten zijn niet alle gegevens naar exacte juistheid genoteerd kunnen worden maar zijn in ieder geval dan bij benadering aangegeven.

Vanwege het plaatsen van de ijzeren mal van de aannemer kon het profiel van de put in de meeste gevallen niet worden vastgelegd.

Ook al zijn deze putten niet naar archeologische maatstaven opgegraven kunnen de waargenomen en verzamelde gegevens voor de AWP en anderen waardevol zijn voor eventuele toekomstige oudheidkundige onderzoeken.

Nieuwstraat - Locatie 11

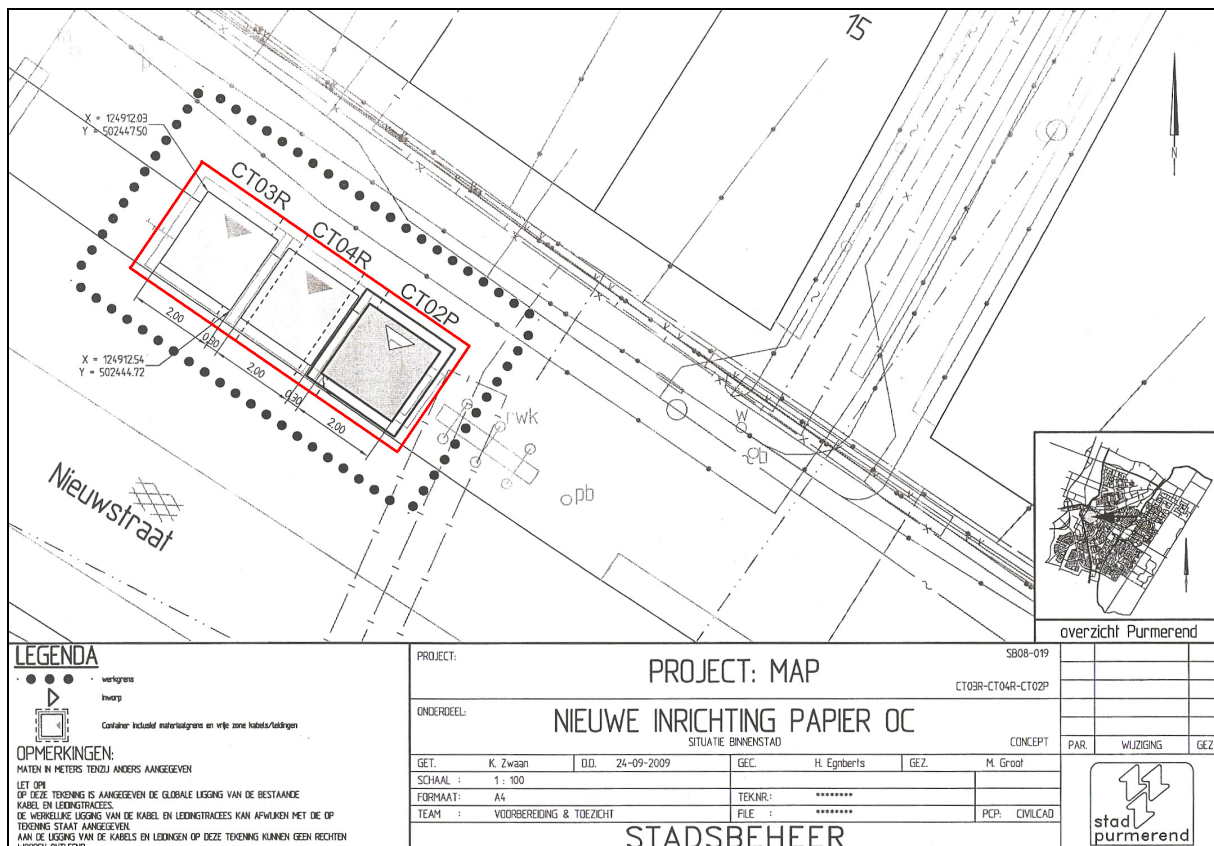

Kaart Frederick de Wit (1698)

Locatie ontgraving (2010)

Maandag 20 september gestart met de ontgraving voor de plaatsing van drie ondergrondse containerbakken. Ter hoogte van het pand op nummer 13 in de Nieuwstraat, voorheen “’t Zuyd-eynd” genaamd, is verdiept tot circa drie meter onder het maaiveld. De omvang van de ontgraving betreft circa 15 m². Het gedeelte van de voormalige gracht vóór deze locatie is in 1876 gedempt.

(Tekening locatie plaatsing van ondergrondse containers.)

Uitvoering

Gestart met de eerste put welke het meest oostelijk gelegen is. Hier is tot 1 meter onder het maaiveld de bodem erg verstoord. Wel bevindt zich hier de bovenkant van een vroegere kademuur van de oude gracht (afb.3). Bij het vrijgraven van deze muur werd bijna geen scherfmateriaal van gebruiksvoorwerpen aangetroffen. De stenen muur met een hoogte van 48 centimeter vanaf de funderingsplank is gebouwd van een hard gebakken steensoort met de maat van 21 x 10 x 5 centimeter en zijn met een stevig cementsoort gemetseld.

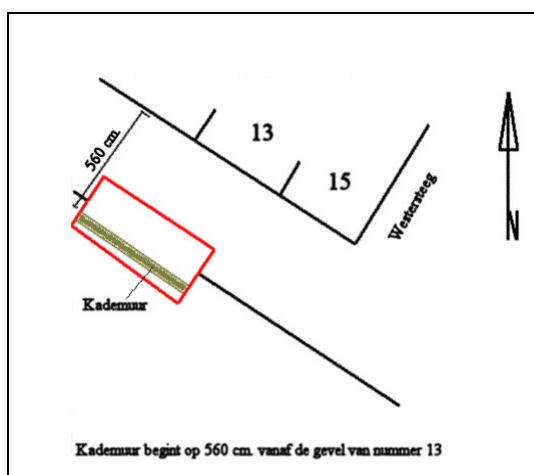

(afb.3)

(afb.4)

De muur is 66 centimeter breed en bevindt zich op 560 centimeter van de gevel op het huis van nummer 13 (afb.5). De stenen muur is geplaatst op stevige houten planken van 4,5 centimeter dik (afb.4). De breedte kon niet bepaald worden. Haaks hieronder zit een lange plank die zich tot buiten het ontgravingsgebied begeeft. Hierboven is tegen de muur een soort poer (afb.6) gemetseld welke voor de stevigheid gediend zal hebben. Onder de plank kon een houten ronde paal worden waargenomen met een doorsnede van 14 centimeter die hier als fundering is aangebracht. Vermoedelijk zijn hier meerdere palen gebruikt als fundatie.

(afb.5)

(afb.6)

De bodemgelaagdheid is tot ongeveer 1.20 meter onder het maaiveld erg verstoord. Hieronder wordt de grond donkerder en compacter waarin zich botmateriaal en enkele scherven uit de 16^e en 17^e eeuw bevinden van gebruiksgoed. Op 2.50 meter onder het maaiveld komen we een rietveenachtige laag tegen waarna uiteindelijk op 3 meter onder het maaiveld een veenlaag wordt bereikt.

Vondstmateriaal:

Op het gronddepot kon divers materiaal worden verzameld welke van de locatie Nieuwstraat afkomstig waren. Botmateriaal, metaal, hout, glas, steengoed en voornamelijk rood aardewerk. Er werden geen tabakspijpen of grijs aardewerk aangetroffen.

Het vroegst aangetroffen aardewerk is afkomstig van grappen (kookpotten) uit de 15^e en 16^e eeuw. Deze zijn van een rood aardewerk en behandeld met spaarzaam loodglazuur (afb.7). Afbeelding 8 betreft een tinnen dekseltje van een snuifdoosje uit de achttiende eeuw. Afbeelding 9 is een koperen hengsel van een emmer of kookpot te dateren tussen 1650 en 1750. Als volgt nog een halsje van een fles uit de zeventiende eeuw (afb.10).

(afb.7)

(afb.8)

(afb.9)

(afb.10)

Het enigste houten voorwerp wat hier is aangetroffen betreft een doorboorde bol met twee draai ringen op de buik. De bol met een doorsnede van 5 centimeter zal vermoedelijk dienst gedaan hebben als een drijver voor een visnet (afb.11).

(afb.11)

**VONDSTENLIJST 2010-01-OCB PURMEREND LOCATIE 11
NIEUWSTRAAT - 20-09-2010**

Nr.	Omschrijving	Datering	Materiaal	Maten	Bijzonderheden
1	Munt	1600-1700	Koper	2,1 cm.	Duit (ondetermineerbaar)
2	Deksel	1700-1800	Tin	Ø=2,7 cm. H=0,95 cm.	Dekseltje van een snuifdoos?
3	Knoop	1750-1850	Koper	Ø=2,6 cm.	Glad. Oog ontbreekt
4	Lepel	1600-1700	Tin	12,5 cm.	Steel en fragment bak
5	Oorhensel	1650-1750	Koper	7,5 cm.	Oor van een emmer of ketel
6	Fles	1650-1700	Glas	6,9 cm.	Halsfragment. (groen)
7	Botmateriaal	-	Bot	Diversen	5 Fragmenten slachtafval. Rund e.d.
8	Schelpen	-	-	Diversen	5 Mosselschelpen
9	Kruiken	1500-1600	Steengoed	Diversen	4 Fragmenten. (standvoet/wand/schouder/hals)
10	Bakpan	1500-1600	Aw-rood	Diversen	2 Fragmenten. (rand/bodem-rand)
11	Bord	1550-1625	Majolica	13,5 cm.	1 Randfragment. Gekarteld. Nop. Polychroom
12	Grapen	1450-1500	Aw-rood	Diversen	6 Fragmenten. (rand/oor/bodem)
13	Grape	1500-1600	Aw-rood	Diversen	6 Fragmenten. (bodem/schouder)
14	Grape	1475-1550	Aw-rood	Diversen	8 Fragmenten. (rand met oor en wand)
15	Papkom	1575-1650	Aw-rood	Diversen	4 Fragmenten. (rand met oor)
16	Papkom	1600-1650	Aw-rood	H=7,5 cm.	1 Fragment. (rand/verticaal oor/ standing)
17	Drijver?	1600-1700	Hout	Ø=5 cm. H=4,5 cm. Doorboring: Ø=1,5 cm.	Gaaf. Bol. Gedraaid. Twee draai-ringen op buik. Doorboord.
	Opgeborgen	Vondstdoos 12 (1 t/m 17)			Totaal gewicht: (zak) 1,8 kilogram